

ОУ “Христо Ботев” – град Добрич

Добрич 9300, ул. “Цар Самуил” 14, 058/60-24-10, 60-21-76,

e-mail:info-800011@edu.mon.bg, <http://ou-botev.org>

Утвърждавам:

Директор /Красимира Георгиева/

Училищна програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование за учебната 2023- 2024 година

I .ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол №7 от 07.09.2023 г.

А. Гражданско образование.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданите и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

ЦЕЛИ:

1. Изграждане на автономна и активна личност, която:
 - Отстоява общочовешките ценности, ценности на демокрацията и човешките права
 - Познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество
 - Зачита значимостта на всяка човешка личност
 - Осъзнава и цени своята културна идентичност

- Взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин
 - Изразява обосновано и критично гражданската си позиция
 - Взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност
 - Носи отговорност за поведението си
2. Функциониране на всяка образователна институция като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:
- Възпитава в демократичните ценности
 - Насърчава инициативност, отговорност, солидарност
 - Утвърждава демократична и здравословна среда, свободна от агресия и дискриминация
 - Създава позитивна среда между представителите на различни културни общности

Б. Здравно образование

Здравето на човек е резултат не само от неговите физически дадености, семейна среда, норми и традиции, но от конкретното му поведение, което се изгражда под въздействие на трупаните знания, изградените умения и нагласи и позициите на значимите хора.

Констатирани са изключително тревожни тенденции по отношение на здравето на децата и младите хора, свързани с тяхното поведение, като:

- **широко разпространение на употребата на цигари** (независимо че се наблюдава трайна тенденция към намаляване на тютюнопушенето сред младите хора и у нас, България остава на четвърто място сред Европейските страни с най-високо разпространение на тютюнопушене в юношеска възраст).
- **увеличаване на употребата на алкохол** (всеки пети ученик на 16 години е пил 20 и повече пъти алкохол през последната година, а почти две трети от учениците са пили алкохол през последния месец от живота им);
- **нарастване на злоупотребата с психо-активни вещества** (26% от от учениците на 16 годишна възраст поне веднъж са опитвали някакъв наркотик ; средната възраст на първа употреба на хероин е 18 години ; след 2000 година процентът на заразен
- непрекъснато увеличаващ се брой деца, жертви на **пътно-транспортни произшествия**;
- **нарастване на броя на сърдечно-съдовите заболявания и смъртността от тях**;
- **широко разпространение на агресията и насилието в училище.**

Цитираните данни са от Национално представително изследване на сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора на Министерство на здравеопазването, реализирано от ЕСТАТ, 2009

ЦЕЛИ:

- Изграждане на система от знания, умения и позитивни нагласи за здравословно поведение у всеки ученик.
- Психическото и физическото благополучие трябва да станат една от задачите на училищното образование
- Системата на училищното образование да подпомага децата и младите хора в избора им на здравословен начин на живот.

Здравното и екологично образование, са включени в културно-образователна област „природни науки и екология”, като здравното образование, което има за задача да изгражда знания, умения и нагласи за здравословен и екологичен начин на живот е част от предмета „биология и здравно образование” и Човекът и природата

Подготовката на децата и младите хора като активни, отговорни и самостоятелни личности се осъществява в рамките на природна или обществена наука, където обучението е насочено основно към усвояване знания за природата и обществото.

Този процес изисква интерактивно обучение, насочено към изграждане на социални и жизненоважни умения.

Световната здравна организация определя жизненоважните умения са серия от психосоциални компетентности и междуличностни умения, които помагат на хората да вземат информирани решения, да решават проблеми, да мислят критично и креативно, да общуват ефективно, да изграждат здравословни отношения, да са съпричастни с другите, да се справят с трудностите и да управляват живота си по здравословен и продуктивен начин.

Важно е здравното образование да започне от първи клас и да надгражда в различните свои области знания, нагласи и умения у учениците във всички класове – да се започне с изграждането на хигиенни навици в първи клас и да се завърши с изграждане на умения за здравословен живот.

Затова съвременният образователен подход започва да акцентира все повече върху развиването на умения и насочване към всички аспекти на здравето, включително физическото, социалното, емоционалното и умственото здраве.

В. ЕКОЛОГИЧНО ВЪЗПИТАНИЕ.

Описва значението на водата, почвата и въздуха за живота на хората, животните и растения. Възпитава положително отношение към опазване на околната среда, разбира необходимостта от разделно събиране и влиянието на вода, въздух върху човешкото здраве.

Г.ИНТЕРКУЛТУРНО ВЪЗПИТАНИЕ.

Умее да идентифицира прояви на нетолерантност в отношенията между представители на различни културни общности; развива умения за взаимодействие с представители на други културни общности във формална (учебна)и неформална среда.

Д. ДИГИТАЛНА И МЕДИЙНА ГРАМОТНОСТ.

Развива основни дигитално-медийни умения: познава основните части устройството си и правилата за безопасна работа с него, създава дигитално съдържание, общува онлайн безопасно, според приетите етични норми, намира и оценява автентичността на информация, базирайки се на критично мислене, решава проблеми с ИКТ, не предоставя лични данни.

II. Реализиране

В училищното образование ГЗЕИО се осъществява :

- В часа на класа
- В занимания по интереси
- В рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на ДОС за приобщаващо образование
- Чрез обучението по учебни предмети и модули, чрез интердисциплинарни програми, проекти или дейности по избор на учителя
- Чрез дейности за последователно развитие на класа като общност

III. Акценти

- Патриотично възпитание и изграждане на национална самочувствие
- Толерантност и интеркултурен диалог
- Финансова и правна грамотност
- Безопасност и движение по пътищата
- Защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ
- Превенция на насилието , справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти
- Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха
- Превенция и противодействие на корупцията
- Здравно образование
- Превенция на зависимости/ наркомания, алкохол, тютюнопушене/
- Умение за решаване на конфликти и водене на спорове
- Образование и възпитание за околната среда и опазването ѝ
- Физическа култура и спорт
- Правила за безопасен интернет

IV. Дейности

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024Г.

Дейност	Отговорник	Срок/ Място на провеждане
Европейска седмица на спорта под надслов „БЪДИ АКТИВЕН“	Д. Василева	25-30 септември Училищния двор

<p>Спортни междучасия за всички</p> <p>Баскетболни игри</p> <p>Демонстрации</p>		
<p>Международен ден на творците - 25 октомври</p>	<p>Цв. Димова Ив. Якимова</p>	<p>октомври</p> <p>училище</p>
<p>Здравни проблеми сред подрастващите</p>	<p>Зл. Вълчанова</p>	<p>Октомври</p> <p>Класните стаи</p>
<p>Отбелязване на международния ден за защита на животните</p> <p><i>Кампания „Дари храна на бездомните животни“</i></p>	<p>Ж. Божидарова</p> <p>Д. Вълчева</p>	<p>4 октомври</p> <p>Приют за бездомни животни</p>

Световен ден на толерантността - 16 ноември	Кр. Димитрова	Ноември училище
Беседи от Български младежки Червен кръст, по програма „Хелфи“ Телефон 112 Оказване на първа помощ	М. Панайотова	Ноември Класните стаи
Европейски ден на здравословното хранене Съвместна инициатива с Младежки център гр. Добрич	Ст. Георгиева	8 ноември Младежки център Добрич
Отбелязване деня на народните будители – 1 ноември	М. Трифонова А. Янакиева	Ноември Училищния двор
Коледни празници Благотворителен коледен базар	Ив. Якимова	Декември Училищното фойе
Професията на моя родител	Д. Петрова Д. Желева	Декември

Професии на бъдещето		Класна стая
Ценностите в живота	В. Димов Ил. Илиева	Декември
Отношението към парите и материалните ценности		Класна стая
Отбелязване на международния ден на думата „Благодаря“	М. Кънева Т. Алиева	Януари училище
„Най-големият урок на света“ (УНИЦЕФ)	Ив. Полименова	Януари Класна стая
Зависимости и човешко здраве	К. Райчева	Февруари

Енергийни напитки – за и против	М. Панайотова	Училище
Отбелязване 151 год. от обесването на Васил Левски	Д. Бонева М. Трифонова	Февруари Паметник на В. Левски
Ден на тормоза – 22 февруари. Съвместна инициатива с ПИЦ към Община Добрич	Кр. Димитрова	февруари
Отбелязване на Международния ден за безопасен интернет	Н. Андонова Кр. Енев	февруари
Отбелязване на 3 март	Д. Петрова Цв. Димова	март
Международен ден на математиката	Ст. Георгиева П. Тодорова	14 март
„Шарен чорап“ - 21 март – Международен ден на хората със синдром на Даун	П. Иванова	март
Международен ден на поезията	М. Трифонова А. Янакиева Учители от НЕ	21 март

<p>Отбелязване на 22 април – Световен ден на Земята</p> <p>Ден без автомобили / ученици идват на училище с ролери, велосипеди, тротинетки /</p>	<p>М. Даскалова Пл. Стоянова К. Райчева А. Неделчева</p>	<p>Април</p> <p>Училищният двор</p>
<p>Хепънинг – ревю с костюми от рециклирани материали</p>	<p>Ив. Якимова</p>	<p>Април</p> <p>Училищния двор</p>

Световен ден за защита на птиците – среща с представител на БДЗП. Екскурзия до защитена местност „Пода“	М. Панайотова Н. Андонова	април
Международен ден на детската книга – 23 април	Т. Николаева Ив. Иванов М. Кънева Д. Бонева	Април РБ “Дора Габе“
Здравословно хранене Вредата от диетите: анорексия и булимия Витамините в моята храна	Учители	април
Психично здраве. Вреда от електронните устройства	Кр. Димитрова	7 април
Култура и наследство. Ден на паметниците и забележителните места	ЗДУД – Д. Петрова М. Трифонова	май

Отбелязване патронния празник на училището	ЗДУД и преподаватели	юни
Танцово междучасие	Д. Колева	2-ри учебен срок
Включване на училищната общност в значими инициативи, насочени към патриотичното възпитание на младите хора	Учители	постоянен
Организиране на доброволчески инициативи сред класовете преди и по повод християнските празници	Класни ръководители	постоянен
Посещения на изложби, театрални постановки, музеи	Класни ръководители	постоянен
Национална програма за превенция на употреба на психоактивни вещества в училищна среда за ученици 5-7 клас	Кр. Димитрова	постоянен
Хигиенни навици в училищна среда	Учители	постоянен
Организиране на доброволчески инициативи сред класовете преди и по повод християнски празници	Класни ръководители	постоянен

